

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 184
W ŁODZI

Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48 ust.1, art.54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku- Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku-Prawo Oświatowe.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Karta Nauczyciela.
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Diagnoza jakości funkcjonowania szkoły

Diagnoza funkcjonowania szkoły została opracowana na podstawie Strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci zagrożonych demoralizacją w opisywanej placówce. Z przeprowadzonych analiz wynika, że szkoła pod względem zasobów ludzkich dysponuje wysoko wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną, która podejmuje się ciągłego doskonalenia swoich umiejętności z zakresu działań wychowawczych i profilaktyki. Co roku placówka nawiązuje owocną współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i poradniami specjalistycznymi, a także przedstawicielami instytucji dbających o bezpieczeństwo (tj. policja, dzielnicowy) i wymiarem sprawiedliwości (tj. Kurator sądowy). Część nauczycieli ukończyło terapię pedagogiczną, a cała kadra posiada gotowość do wprowadzenia interwencji profilaktycznej. Ponadto, na terenie szkoły funkcjonuje pedagog i psycholog, a ich oddziaływania są uzupełniane przez dyżury psychologa z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Ze względu na skoncentrowanie się na działaniach prewencyjnych zachowania niepożądane zdarzają się w ograniczonym zakresie. Warto wspomnieć, że placówka dysponuje dobrymi warunkami lokalowymi. Posiada stołówkę, świetlicę szkolną i profilaktyczną oraz bibliotekę i czytelnię. Na terenie szkoły funkcjonuje gabinet pielęgniarstwa, inspektora BHP oraz gabinet pedagoga i psychologa. Dużym atutem placówki jest kompleks sportowy, na który składa się kilka sal gimnastycznych, pływalnia, boisko do gry w koszykówkę i siatkówkę. Do słabych stron placówki należy jeszcze zaliczyć brak ogrodzenia terenu szkoły i bezpośrednie sąsiedztwo gimnazjum, gdyż obniża to poziom ogólnego bezpieczeństwa uczniów i zwiększa prawdopodobieństwo nasilenia zachowań niepożądanych. Społeczność uczniowska posiada niewielkie kompetencje z zakresu rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w sposób pokojowy. Niektórzy uczniowie wręcz

stwarzają trudności wychowawcze. W ankietach diagnostycznych uczniowie wskazują na takie problemy jak konflikty, wulgaryzmy, zaczepki, bójki, agresję słowną i relacyjną. U części podopiecznych zauważono znamiona uzależnienia od komputera. Z uwagi na powyższe można stwierdzić, że skuteczna realizacja programu wychowawczo- profilaktycznego może zostać zagrożona przez wciąż osłabiający się system wartości w społeczeństwie. Choć tylko niewielka ilość rodzin jest dysfunkcyjna i wymagająca wsparcia socjalnego, to zauważa się postępujące obniżenie jakości życia w rodzinach. Z kolei wysoka frekwencja rodziców na zebraniach klasowych i ich zaangażowanie działają na korzyść placówki i dobrze rokują w kwestii realizacji zadań wychowawczo- profilaktycznych szkoły. Istotną rolę w zakresie skuteczności omawianych oddziaływań odgrywa również dobra współpraca Rady Pedagogicznej i Dyrekcji z Radą Rodziców, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Specjalistyczną Poradnią Wspierania Rozwoju i Terapii, Kuratorem, MOPS, Policją, PCK, Parafią, Radą Osiedla i innymi organizacjami pozarządowymi.

Konkludując, należy skoncentrować się na utrzymaniu i wzmocnieniu współpracy ze środowiskiem lokalnym, które może wesprzeć placówkę w działaniach zmierzających do zwiększenia bezpieczeństwa na terenie szkoły i zmniejszenia ryzyka wystąpienia zachowań niepożądanych. Należy także zintensyfikować działania z zakresu promocji zdrowego stylu życia, aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz wspierać uczniów odnajdowaniu i doskonaleniu swoich talentów i pasji. Ponadto, warto skoncentrować się na rozwijaniu u uczniów umiejętności społecznych, inteligencji emocjonalnej oraz zdolności do kreatywnego myślenia.

Analiza dotychczasowych działań wychowawczo – profilaktycznych

W dotychczasowej pracy wychowawczo – profilaktycznej nasze działania poprzedzone zostały diagnozą potrzeb uczniów i rodziców oraz diagnozą rzeczywistych problemów występujących w społeczności lokalnej.

Działania te realizowane były poprzez pracę z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami w następujących obszarach:

- wzmacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie,
- budowanie poczucia wartości,
- wzmacnianie mocnych stron rozwoju osobistego,
- wychowanie do wartości i podejmowanie odpowiedzialnych decyzji,
- sposoby radzenia sobie ze stresem.

Głównymi formami działań były:

- programy profilaktyczne,
- zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego,
- zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
- zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne,
- zajęcia w ramach godzin wychowawczych,
- procedury udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- wytyczne do pracy Zespołów Wychowawczych,

- procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych,
- strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci zagrożonych demoralizacją,
- pogadanki dla rodziców,
- wdrożenie Szkolnej Interwencji Profilaktycznej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami w zależności od potrzeb.

Propozycje programów profilaktycznych dla uczniów, pogadanek dla rodziców oraz rad szkoleniowych dla nauczycieli były corocznie uaktualniane i stanowiły aneks do Szkolnego Programu Profilaktyki.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.

Etapy rozwojowe wychowanka

Okres edukacji w szkole podstawowej obejmuje obecnie trzy okresy rozwojowe, tj. wczesny wiek szkolny, środkowy wiek szkolny oraz początek wczesnej fazy dorastania.

Do kluczowych zadań rozwojowych na pierwszym etapie edukacji zaliczamy przede wszystkim wzrost samodzielności, kształtowanie prawidłowej samooceny i umiejętności podejmowania inicjatywy. Jest to czas istotnego rozwoju operacji umysłowych, myślenia pojęciowego, kontroli uwagi i pamięci. Następuje wzrost refleksyjności dziecka nad jego impulsywnością, a także rozpoczyna się rozwój pracowitości u ucznia. Wśród zadań rozwojowych ukierunkowanych na funkcjonowanie społeczne należy wymienić wzrost zainteresowania u dziecka światem społecznym i kształtowanie umiejętności współdziałania oraz współpracy z innymi. Ważna jest zdolność dziecka do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami i kształtowanie się przynależności do grupy koleżeńskiej. Uczeń tworzy relacje z nauczycielami, a tym samym rozszerza grono autorytetów na osoby spoza rodziny. Rozwija zdolności do rozumienia perspektywy innych ludzi i podporządkowuje się regułom społecznym. Na pierwszym etapie edukacji szkolnej (klasy I-III) dąży się do opanowania przez ucznia podstawowych umiejętności szkolnych, tj.: czytania i pisania oraz znajomości podstawowych pojęć matematycznych niezbędnych w codziennych sytuacjach życiowych. Jest to czas przygotowania dziecka do uczenia się na kolejnych etapach, a przede wszystkim rozwijanie samodzielności, autonomii, przy jednoczesnym kształtowaniu umiejętności współpracy. Etap ten stanowi swoisty fundament rozwoju kluczowych kompetencji poznawczych ucznia. Celem oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych jest kształtowanie

poczucia kompetencji i wzmacnianie motywacji wewnętrznej u ucznia. Po tym etapie kształcenia uczeń potrafi słuchać, mówić, czytać i pisać ze zrozumieniem, a tym samym posiada umiejętności komunikacyjne w zakresie posługiwania się językiem polskim. Ma opanowane podstawowe umiejętności matematyczne. Wykazuje się samodzielnością i intencjonalnością uczenia się w elementarnym zakresie.

Na drugim etapie edukacji, w środkowym wieku szkolnym (klasa IV-VI) dążymy do rozwijania kompetencji sprawstwa i odpowiedzialności za własne działania. Zajmujemy się dalszym kształtowaniem umiejętności samodzielnego uczenia się, a przede wszystkim wspieramy uczniów w odnajdywaniu własnego sposobu przyswajania, utrwalania i odtwarzania zdobytej wiedzy i umiejętności. Koncentrujemy się na budowaniu właściwego poczucia własnej wartości u dzieci. Do głównych zadań rozwojowych w tym okresie zaliczamy wzbogacanie oraz porządkowanie wiedzy o świecie i o sobie oraz opanowanie umiejętności nabywania i organizowania wiedzy oraz korzystania z niej w różnych sytuacjach. Wciąż istotne jest rozwijanie umiejętności czytania, pisania, liczenia. Na tym etapie rozwoju dla dziecka ważne jest rozwijanie umiejętności przebywania z rówieśnikami oraz znalezienie własnego miejsca w grupie rówieśniczej, a tym samym osiągnięcie autonomii rówieśniczej. Rozwijanie postaw w stosunku do grup społecznych oraz instytucji poprzez realizację różnych projektów, spotkania edukacyjno – kulturalnych oraz działania na rzecz innych. Po tym etapie uczeń dostrzega związki przyczynowo – skutkowe, a tym samym wykazuje się poczuciem sprawstwa i odpowiedzialności za swoje czyny i słowa. Uczeń zna różne sposoby uczenia się i wie jakie strategie są dla niego najlepsze. Ponadto, posiada umiejętność pracy w zespole oraz potrafi uczyć się poprzez naśladowanie i modelowanie.

Dalszy etap edukacji w szkole podstawowej, realizowany w klasach VII – VIII przypada na początek wczesnej fazy dorastania, dlatego też należy wciąż koncentrować się w procesie kształcenia na wzmacnianiu i transferze poczucia kompetencji, sprawstwa i odpowiedzialności za własne działania. Na zajęciach przedmiotowych rozwijać myślenie problemowe i projektowe, a tym samym doskonalić umiejętności ucznia do pracy indywidualnej i zespołowej. Ponadto, ważne jest kształtowanie, w tym okresie, umiejętności wchodzenia w różne role społeczne w procesie uczenia się – od organizatora do wykonawcy. Zadania rozwojowe przypadające na klasę VII – VIII, to przede wszystkim początek nawiązywania nowych i bardziej dojrzałych relacji rówieśniczych obojga płci, opanowywanie społecznej roli związanej z płcią i akceptacją swojej fizyczności. Rozpoczęcie procesu tworzenia się niezależności uczuciowej od rodziców i innych osób dorosłych. Jest to czas przygotowywania się do roli dorosłego, poprzez zwiększanie świadomości dotyczącej życia w rodzinie, posiadania potomstwa i kreowania swojej ścieżki zawodowej. Odkrywanie i wzmacnianie sieci wartości i systemu etycznego kształtującego zachowanie jednostki. Rozpoczynanie działań odpowiedzialnych społecznie i na rzecz innych. Po tym etapie uczeń posiada podstawowe umiejętności rozwiązywania problemów samodzielnie, jak i przy współpracy z innymi. Potrafi tworzyć i realizować małe projekty o charakterze edukacyjnym, kulturalnym lub społecznym. Wykazuje się umiejętnością wchodzenia w różne role społeczne w procesie uczenia się

Wizja szkoły

Nasza szkoła stwarza optymalne warunki rozwoju młodego człowieka i przygotowuje do życia we współczesnym świecie. Uczeń to podmiot wychowania, samodzielna rozumna jednostka. Ze względu na podmiotowość dziecka uznajemy jego prawo do godności, autonomii, liczenia się z jego rzeczywistymi możliwościami i potrzebami.

Sylwetka absolwenta SP 184

Realizacja zadań wychowawczo – profilaktycznych szkoły pozwala przyjąć, że uczeń kończący szkołę podstawową:

- **Doskonale funkcjonuje w swoim otoczeniu:** w domu i w szkole. Traktuje naukę jako coś oczywistego, czasem nawet atrakcyjnego, choć na ogół nie uczy się bezkrytycznie wszystkiego.
- **Jest ciekawy świata.** Chętnie gromadzi wiadomości, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata, analizując w nim zależności i związki przyczynowo - skutkowe.
- **Jest aktywny i kreatywny.** Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca swój czas i które stara się rozwijać. Lubi ruch i chętnie uprawia sport w różnych jego odmianach. Podejmuje próby ekspresji artystycznej. Na miarę swoich możliwości śpiewa, gra, rysuje, maluje. Jest przygotowany do odbioru kultury wysokiej.
- **Jest przyjazny,** zdolny do wiernej i ofiarnej przyjaźni, pogodny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych.
- **Jest krytyczny.** Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje oraz oceniać ich przydatność do określonego celu.
- **Jest odpowiedzialny.** Stara się przewidzieć skutki swoich działań i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów. Cieszy się z sukcesów własnych i innych. Akceptuje porażki, ale wytrwale szuka innych rozwiązań. Stara się rozwiązywać problemy. Działając w grupie, poczuwa się do współodpowiedzialności.
- **Jest otwarty.** Wykorzystuje możliwości, jakie stwarza mu dom i szkoła. Rozumie, choć nie znaczy to, że przyjmuje z entuzjazmem ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i bez trudu uczy się korzystania z różnych technologii komunikacyjnych. Łatwo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Potrafi planować swoje zadania. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami
- **Jest prawy i uczciwy.** Stosuje się do norm obowiązujących w jego otoczeniu. Rozróżnia zachowania dobre i złe. Wie, że należy postępować dobrze. Rozumie obowiązek podejmowania dobrych zachowań. W swoim postępowaniu wykazuje dobre intencje.
- **Jest rozważny.** Zna zagrożenia występujące w jego środowisku naturalnym i uwzględnia je w swoim postępowaniu. Rozumie i wie, jak w odpowiedni sposób

korzystać z urządzeń współczesnej technologii – zna zagrożenia płynące z internetu i potrafi ich unikać. Dbą o własne i innych bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne. Postępuje zgodnie z zasadami higieny i dbałości o zdrowie.

- **Posiada swój system wartości** oparty o wartości ponadczasowe – dobro, piękno, tolerancja.
- **Jest tolerancyjny.** Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. Stara się zrozumieć innych i dostrzec w nich coś dobrego.
- **Jest życzliwy i troskliwy.** Chętnie pomaga ludziom, zwłaszcza starszym, niepełnosprawnym, młodszym. Osiągnął umiejętność współżycia z innymi dla osiągnięcia wspólnych celów.
- **Jest zaangażowany społecznie,** chętnie włącza się lub inicjuje akcje charytatywne.
- **Jest sumienny i punktualny.** Dotrzymuje terminów. Sprawnie posługuje się czasem planując swoje zajęcia, szanuje swój czas i innych ludzi.
- **Sprawnie komunikuje się w języku polskim,** korzysta ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i przeżycia w formie pisemnej i ustnej.
- **Dysponuje znacznym zasobem informacji o otaczającym go świecie** i umiejętnościami umożliwiającymi kontynuację nauki w liceum.
- **Zdobyl podstawowe sprawności i umiejętności** w zakresie języków obcych.
- **Czuje się spadkobiercą historii, tradycji oraz kultury** wielkiej i małej ojczyzny. Szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne.
- **Chętnie bierze udział** w różnego rodzaju działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły. Jest aktywnie związany ze środowiskiem lokalnym.
- **Jest świadomy** historycznej przynależności do wspólnoty europejskiej. Posiada wrażliwość etycznie-moralną.

Misja szkoły

- Uznajemy świat dziecka za inny, lecz nie podrzędny względem świata dorosłych. Dorosły dzieli się z dzieckiem swoim doświadczeniem, zaprasza do refleksji i wspólnych poszukiwań. Nauczyciele i uczniowie powinni kształtować w sobie postawę dialogu i przyczyniać się do tworzenia klimatu zaufania. Na tej drodze szkoła będzie wspólnotą nauczycieli i uczniów.
- Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
- Jako generalna wskazówkę do naszych działań wychowawczych przyjmujemy słowa papieża Jana Pawła II:

*„W wychowaniu chodzi o to, ażeby człowiek
stawał się coraz bardziej człowiekiem,
o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej i pełniej być
nie tylko z drugim, ale i dla drugich.”*

- Duże znaczenie przypisujemy edukacji zdrowotnej, kształtowaniu postaw społecznych i systemu wartości, propagowaniu norm i wzorów zachowań, rozwijaniu potrzeby uczestnictwa w kulturze, profilaktyce zachowań ryzykownych (problemowych).
- Uznajemy, że szacunek dla tradycji, historii narodu i państwa to warunek prawidłowego funkcjonowania młodego człowieka w społeczeństwie i szansa na jego zaangażowanie w budowanie przyszłości naszej ojczyzny.
- Ważną rolę w wychowaniu przypisujemy współpracy z rodzicami, organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny takimi jak: poradnie specjalistyczne, fundacje, stowarzyszenia, sady rodzinne.

Cele priorytetowe szkoły

- Przygotowanie dziecka do aktywnego życia w rodzinie i społeczeństwie.
- Rozwijanie postaw wzajemnego szacunku w kontaktach z innymi.
- Kształcenie postaw tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych, zapobieganie zjawisku segregacji.
- Uświadomienie życiowej użyteczności edukacji szkolnej dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju osobowości wychowanka.
- Przygotowanie do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.
- Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli i rodziców.
- Nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie.
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie, bezpieczeństwo i zdrowie.
- Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia we współpracy z rodzicami uczniów.
- Unikanie zagrożeń związanych z przyjmowaniem alkoholu, narkotyków, środków odurzających, dopalaczy i innych.
- Rozwijanie umiejętności świadomego i odpowiedzialnego korzystania z nowoczesnych technologii.
- Wprowadzanie w świat wartości, norm i wzorów zachowań.
- Rozbudzanie poczucia patriotyzmu, kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych, szkolnych.
- Rozbudzanie potrzeby aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego, kraju.
- Rozwijanie i wspieranie działalności w ramach wolontariatu.

Klasy I-III

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własne i innych. • Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. • Uświadamianie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt, roślin. 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o higienę własną, otoczenia, • potrafi dostosować strój do pogody, • utrzymuje w czystości ciało, ręce, • rozumie wpływ właściwego odżywiania na zdrowie człowieka. • zna zasady zdrowego stylu życia, • rozumie wpływ substancji szkodliwych na organizm, • zna sposoby spędzania wolnego czasu, • rozumie konsekwencje nieodpowiedzialnego zachowania, • dba o własne zdrowie, • rozumie znaczenie ruchu dla utrzymania zdrowia. • rozumie konieczność dbania o środowisko naturalne, • segreguje odpady, ma świadomość przyczyn, skutków takiego postępowania, • dba o rośliny w klasie i otoczeniu. • jest świadomy istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego, • wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożeń (wichura, burza...), • zna numery alarmowe.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby radzenia sobie ze złością, • potrafi wskazać swoje mocne strony, • wie, gdzie może szukać pomocy w sytuacjach trudnych, • wyraża swoje emocje, szanując uczucia innych.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności skutecznej komunikacji. • Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie. • Wdrażanie do przestrzegania obowiązujących reguł. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi słuchać innych, • wyciąga wnioski w oparciu o własne doświadczenia i obserwacje, • wyraża własne zdanie, szanując innych, • argumentuje swój pogląd. • współtworzy zasady zachowania się w grupie, • dokonuje oceny zachowania swojego i innych i wyciąga wnioski, • wie, do kogo może zwrócić się w sprawach konfliktowych, • podejmuje próby rozwiązywania sporów koleżeńskich, • korzysta z pomocy negocjatora. • zna zasady zachowania się w szkole, • zna obowiązki i prawa dziecka, • bierze udział w ustalaniu zasad zachowania w klasie i je respektuje, • rozumie konsekwencje nieprzestrzegania norm wspólnie ustalonych.

Klasa IV

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu. • Inspirowanie do myślenia o własnej motywacji do działania. • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się problemy oraz kiedy wybór jest ważny i trudny. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, czym jest stres, • podaje jego przyczyny, • wie, jakie negatywne skutki może on wywołać w organizmie, • rozpoznaje sygnały pojawiającego się napięcia emocjonalnego u siebie i u innych, • zna podstawowe sposoby jego rozładowania. • potrafi wyjaśnić, czym jest motywacja, • określa czynniki wpływające na własną motywację do działania, • rozumie, jak ważne jest pozytywne nastawienie. • potrafi powiedzieć, jaki jest i jak postrzegają go inni, • buduje adekwatną samoocenę, • wymienia cenione przez siebie wartości, • dostrzega wpływ innych na jego sposób postrzegania świata. • rozumie, że w niektórych sytuacjach trzeba udać się po pomoc do innych, zwłaszcza w tych trudnych i ważnych, • wie, do kogo należy się skierować, aby uzyskać poradę.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcia: zdrowie, zdrowy styl życia, • podaje przykłady czynników sprzyjających oraz zagrażających życiu, • ma świadomość wpływu stylu życia na zdrowie.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa podstawowe pojęcia dotyczące komunikacji, • odróżnia proste przekazy werbalne i niewerbalne, • rozpoznaje w tonie głosu nastrój rozmówcy, • potrafi wymienić czynniki i zachowania ułatwiające porozumiewanie się, • buduje pozytywne komunikaty. • rozumie, na czym polega asertywność, • podaje jej przykłady, • zdaje sobie sprawę z korzyści płynących z tego typu zachowań, • podejmuje próby zastosowania asertywności w codziennych sytuacjach. • rozumie, że każdy w jakimś momencie życia potrzebuje pomocy, • wczuwa się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi, • czuje odpowiedzialność za siebie i innych, • zdaje sobie sprawę z tego, że trzeba być wrażliwym na potrzeby innych. • rozumie, że należy z szacunkiem i zrozumieniem podchodzić do innych,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady takich zachowań, • przewycięża uprzedzenia, • unika nietolerancyjnych zachowań. • umie powiązać swoje zachowania z emocjami, • rozumie, jak ważną rolę w głębszych relacjach odgrywa zaufanie, • potrafi podać różnice w znaczeniu słów: ktoś znany z widzenia, znajomy, kolega, przyjaciel, • wymienia czynniki, które mają wpływ na budowanie głębszych relacji. • ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, • zna swoje prawa i obowiązki, • rozumie, że każdy członek tej społeczności ma wpływ na budowanie atmosfery w szkole, • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zachowań uczniów względem siebie, • docenia ogromny wpływ zaangażowania członków społeczności szkolnej na sposób funkcjonowania placówki.
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Docenienie roli zainteresowań w życiu człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: hobby, hobbista, kolekcjoner, • umie określić, jaki wpływ mają zainteresowania na życie człowieka, • wie, jak pożytecznie spędzić wolny czas

	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. • Rozbudzanie poczucia patriotyzmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna różne formy aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. • rozumie pojęcie wartość, • nazywa wartości życiowe i wyjaśnia ich znaczenie w życiu człowieka, • rozumie różnice między prawdą a kłamstwem, sprawiedliwością a niesprawiedliwością, • ocenia zagrożenia wynikające z niewłaściwego wyboru wartości, • kieruje się w życiu wartościami. • rozumie, że uczymy się przez całe życie, • podaje motywy uczenia się, • wskazuje negatywne skutki lekceważącego podejścia do procesu uczenia się, • rozumie, co można osiągnąć dzięki nauce, • poznaje podstawowe techniki efektywnego uczenia się, • wie, że postawa ma wpływ na zapamiętywanie. • podaje przykłady uczestnictwa w kulturze, • rozumie funkcję sztuki, • dostrzega walory kultury regionu i kraju, • przejawia zainteresowanie uczestnictwem w życiu kulturalnym, • rozwija własną aktywność twórczą. • zna i szanuje symbole narodowe,
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • kultywuje tradycje regionalne i państwowe, • zna legendy o powstaniu państwa polskiego, • bierze udział w szkolnych uroczystościach z okazji świąt państwowych.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozróżnić dobre i złe zachowania ludzkie, • próbuje zrozumieć przyczyny własnych zachowań, • dostrzega przyczyny złości i agresji, • wymienia skutki takich zachowań, • rozumie potrzebę pozytywnego nastawienia do innych, • zna sposoby radzenia sobie z problemami bez użycia przemocy. • zna zasady kulturalnej dyskusji, • docenia rolę aktywnego słuchania, • przyjmuje postawę otwartości na poglądy innych, • chętnie podejmuje dyskusję na różne tematy. • ma świadomość zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, • wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne, • ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swego adresu,

	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • dba o swoje bezpieczeństwo w sieci, • wie, jakich informacji nie powinien podawać, • jest świadomy zagrożeń wynikających z rozmowy z nieznajomymi, • potrafi wycofać się z niebezpiecznej rozmowy. • rozumie znaczenia słów: uzależnienie, nałóg, • wymienia podstawowe środki uzależniające, • dostrzega zgubne dla zdrowia fizycznego i psychicznego skutki uzależnień i nałogów, • rozumie potrzebę troski o własne zdrowie. • podaje przykłady bezpiecznych i niebezpiecznych zachowań wynikających z relacji z innymi, • dba o swoje bezpieczeństwo, • potrafi być asertywny, • wie, do kogo się zwrócić w przypadku zagrożeń płynących z relacji z innymi.
--	---	---

KLASA V

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
Zdrowie – edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analiza czynników, które ich demotywią. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, jak ważna jest motywacja do działania • w życiu człowieka, • wymienia czynniki aktywizujące • potrafi zmotywować się do osiągnięcia stawianych sobie celów,

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co go demotywuje, • potrafi unikać negatywnych czynników powodujących bierność. • dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, • rozumie znaczenie racjonalnego odżywiania się, • potrafi przygotować zdrowy posiłek, • wie, jak ważna jest aktywność fizyczna dla utrzymania właściwego stanu zdrowia. • dostrzega skutki własnego nastawienia do siebie i innych, • rozumie, że nikt nie jest idealny, • zdaje sobie sprawę z niedoskonałości, • pracuje nad nimi, • zna sposoby zwalczania własnych wad, • akceptuje ograniczenia swoje i innych, • jest otwarty, wrażliwy, empatyczny, • potrafi uczyć się optymizmu, • wie, że porażkę należy postrzegać jako doświadczenie, a nie klęskę.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że warunkiem efektywnej współpracy jest umiejętność rozumienia innych, • potrafi pracować w zespole, • stosuje skuteczne formy komunikacji, • konstruktywnie udziela informacji zwrotne,

	<ul style="list-style-type: none"> • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi słuchać aktywnie, • potrafi być empatyczny, • tworzy klimat bezpieczeństwa i zaufania do otaczających go osób, • dostrzega potrzeby drugiego człowieka. • rozumie pojęcia: wolontariusz, wolontariat, • potrafi określić, jaki powinien być wolontariusz, • wie, co należy do jego obowiązków, • określa sposoby pomagania innym, • potrafi zareagować na „wołanie” o pomoc, • angażuje się w pomoc koleżeńską. • potrafi zdefiniować pojęcie grupy, wspólnoty, • ma poczucie przynależności do różnych grup, • potrafi podporządkować się normom w nich obowiązującym, • umie wskazać czynniki wzmacniające i niszczące współpracę w zespole, • dostrzega swoje miejsce w grupie, • podejmuje aktywność na rzecz zespołu, • ma poczucie odpowiedzialności za innych, • chętnie angażuje się w prace różnych zespołów klasowych, szkolnych i pozaszkolnych.
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposoby rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> • zdaje sobie sprawę, że ludzie mają różne doświadczenia, • uznaje prawo innych do swoich sposobów rozwiązywania problemów, • rozumie, że warto uczyć się na cudzych błędach, • chętnie słucha o doświadczeniach o innych, • jest otwarty i tolerancyjny. • rozumie siebie i innych, • wyjaśnia pojęcie autorytet, • wymienia cechy osoby, która może być uznana za autorytet, • umie powiedzieć, na kim wzoruje się, kogo ceni, • odróżnia autorytet od idola.
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 	<ul style="list-style-type: none"> • posiada orientację w zakresie własnych zainteresowań i umiejętności, • potrafi opowiedzieć w sposób ciekawy o swoim hobby, • rozumie, czym jest nuda i w jaki sposób niszczy rozwój człowieka, • dostrzega wartość marzeń, • rozumie potrzebę samorozwoju. • zna swoje prawa w różnych strukturach społecznych, np. domu rodzinnym, szkole, • dostrzega ogromną rolę prawa dla społeczności szkolnej, • rozumie, że trzeba przestrzegać obowiązujących regulaminów, • potrafi dostrzec najważniejsze wartości w życiu człowieka,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Kształcenie postaw patriotycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • nie ulega złym wpływom, • szanuje poglądy innych, • w sposób świadomy wybiera autorytety, • rozumie potrzebę poznawania siebie w celu własnego rozwoju. • dostrzega potrzebę wyrażania emocji, • umie określić rodzaje uczuć, wskazać pozytywne i negatywne spośród nich, • wie, że emocje mają wpływ na rozwój psychiki człowieka, • rozumie swoje stany emocjonalne, • potrafi prawidłowo nazywać i wyrażać swoje uczucia, • panuje nad swoimi emocjami. • zna zasady savoir - vivre'u, • zachowuje się adekwatnie do sytuacji i miejsca, w którym się znajduje, • rozumie konieczność przestrzegania przyjętych form grzecznościowych, • buduje pozytywny obraz własnej osoby. • rozumie pojęcie wolności, • wymienia cechy patrioty, • zna sylwetki polskich patriotów i ich zasługi, • okazuje szacunek tym, którzy walczyli za Polskę, • rozumie, że bycie Polakiem zobowiązuje do godnego reprezentowania kraju, • kultywuje tradycje regionalne i państwowe, • bierze udział w szkolnych uroczystościach z okazji świąt państwowych.
--	--	--

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak należy się zachować w sytuacji konfliktowej, • definiuje pojęcia: negocjacje, mediacje, • wymienia fazy negocjacji, • wie, jak zachować się podczas mediacji, zna jej przebieg, • wymienia różnice między mediacją a negocjacją, • prowadzi dyskusje, • dba o kulturę słowa, • akceptuje sposób myślenia innych, • potrafi argumentować. • analizuje przyczyny własnego postępowania, • wymienia plusy i minusy określonych wyborów, • wie, które czynniki są najważniejsze w przypadku podejmowania przez niego decyzji, • świadomie dokonuje wyborów, • rozumie potrzebę poznawania samego siebie w celu rozwoju własnych umiejętności i pozytywnych uczuć. • dokonuje samooceny, • wie, że akceptacja samego siebie jest potrzebna do prawidłowego rozwoju człowieka, • rozumie, że nastawienie ma wpływ na osiągnięte cele, • obserwuje i weryfikuje zachowania innych, • nie przyjmuje negatywnych wzorców osobowych, • naśladuje właściwe postawy,
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • pod wpływem autorytetów podejmuje stosowne działania. • ma świadomość zależności między przyczyną a skutkiem, • wyjaśnia, co to znaczy być odpowiedzialnym, • czuje się odpowiedzialny za powierzone zadanie, grupę, • wymienia konsekwencje zachowań ryzykownych w kontekście jednostki i ogólnospołecznym, • odróżnia czyny społecznie aprobowane od nieaprobowanych, • angażuje się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • wyjaśnia termin internet, • dostrzega szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą internet, • zna funkcje internetu, • wymienia symptomy uzależnienia od komputera i internetu, • korzysta bezpiecznie z internetu.
--	--	---

KLASA VI

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
Zdrowie – edukacja zdrowotna.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie osobowości, • wyjaśnia znaczenie temperamentu • wymienia różne cechy osobowości, • wylicza cechy charakterystyczne dla siebie.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić swoje mocne i słabe strony, • uświadamia sobie wagę zalet, • buduje pozytywny obraz siebie, • ma poczucie własnej wartości, • akceptuje siebie takim, jaki jest. • dokonuje autorefleksji na wartościach w życiu człowieka, • traktuje życie i zdrowie jako wartości nadrzędne, • dba o swoje zdrowie, • wymienia czynniki sprzyjające i zagrażające życiu i zdrowiu. • wie, jaki wpływ ma aktywność fizyczna na stan zdrowia człowieka, • dba o kondycję fizyczną, • wie, jaki zakres BMI jest prawidłowy, • potrafi wymienić choroby związane z brakiem ruchu, • potrafi aktywnie i bezpiecznie wypoczywać.
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, jak ważna jest atmosfera panująca w grupie, • potrafi skutecznie komunikować się w zespole, • stosuje zasady pracy w grupie, • wykonuje przydzielone zadania, • czuje się odpowiedzialny za wynik pracy grupy.

	<ul style="list-style-type: none"> • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności. 	<ul style="list-style-type: none"> • jest otwarty na problemy i potrzeby innych, • włącza się w pomoc koleżeńską, • wie, jakie zagrożenia wiążą się z przyjmowaniem postawy egoistycznej, • rozumie idee akcji charytatywnych, • wspiera takie przedsięwzięcia, • wie, czym są organizacje pożytku publicznego. • skutecznie i we właściwy sposób broni swoich praw, • szanuje prawa innych, • broni własnych poglądów i przekonań, • potrafi argumentować, • uczestniczy w dyskusji, • formułuje jasne komunikaty, • rozumie, że każdy ma prawo do swojego zdania. • wyjaśnia znaczenie rodziny w życiu człowieka, • wymienia obowiązki poszczególnych członków rodziny, • rozumie, że człowiek pełni w życiu wiele ról (np. przyjaciela, brata, ucznia) • charakteryzuje je, wymienia wnikające z tego obowiązki, • potrafi funkcjonować w określonych rolach społecznych. • wie, co to jest samorząd, • wymienia przykłady samorządów, • zna pojęcie samorządu terytorialnego,
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia pozytywne aspekty jego funkcjonowania, wie, że gmina to podstawowa jednostka terytorialna, • łączy pojęcie samorządności z funkcjonowaniem demokracji, • omawia rolę samorządu uczniowskiego w szkole.
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie autonomia, • dąży do samodzielności, • podejmuje decyzje, • rozwija swoje zainteresowania, • zna zalety i wady dzieciństwa i dorosłości, • wie, czym się przejawia dorosłość, • przytacza przykłady negatywnych sposobów manifestowania dorosłości. • posiada umiejętność krytycznego myślenia, • weryfikuje treści przekazywane przez media, • rozumie pojęcie manipulacja, • dostrzega manipulacje w różnych środkach przekazu, • wie, że media mają wpływ na sposób myślenia ludzi, • weryfikuje zachowania rówieśników, • naśladuje tylko pozytywne wzorce osobowe. • analizuje postawy, wartości, normy społeczne i przekonania innych, • wymienia czynniki, które na nie wpływają,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • buduje własny schemat wartości, • zachowuje normy społeczne, • potrafi właściwie ocenić postawy ludzi w określonych sytuacjach, • powiela tylko właściwe zachowania, • szanuje przekonania innych. • docenia wartość kultury w życiu człowieka, • zna i kultywuje tradycje narodowe, • szanuje dorobek narodowy, • jest patriotą, • zna największe osiągnięcia polskiej kultury.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że jeśli nie radzimy sobie z problemami, należy szukać pomocy u innych, • postrzega rodzinę jako główne źródło wsparcia, • zna instytucje udzielające pomocy osobom w trudnej sytuacji, • określa specyfikę ich działania, • wie, na czym polega praca psychologa i pedagoga szkolnego. • ma świadomość, że nie jest sam ze swoimi problemami, • jest wyrozumiały i empatyczny wobec innych, • wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji problemowej, • rozumie, że rzetelna wiedza jest sposobem na zredukowanie lęków, • nie kieruje się stereotypami, przesądami,

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby radzenia sobie z własnymi lękami. • rozumie znaczenie uczuć w życiu człowieka, • odróżnia te przykre od pozytywnych, • zna i stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, • panuje nad swoimi uczuciami, • wie, jak rozładować przykre emocje i napięcia, • dostrzega przyczyny swojej i cudzej agresji, • zna i stosuje sposoby radzenia sobie z agresją. • rozumie, że ma prawo do prywatności, • szanuje prywatność innych, • podaje przykłady naruszenia czyjejs prywatności, • wie, jakie dane osobowe należy chronić i komu ich nie podawać, • zna zagrożenia wynikające z udostępniania danych osobowych, zwłaszcza przez internet, • ma ograniczone zaufanie do osób poznanych w sieci.
--	---	--

KLASA VII

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
Zdrowie – edukacja zdrowotna. Promocja zdrowia psychicznego i fizycznego.	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy praktycznej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania, decyzje. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dokonać właściwego wyboru • z korzyścią i w zgodzie z sobą, • wykazuje inicjatywę w podejmowaniu działań prozdrowotnych,

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określenie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> • prawidłowo analizuje aspekty problemu podczas podejmowania decyzji, • wykazując się odpowiedzialnością za grupę lub powierzone mu zadanie, proponuje sposób rozwiązania problemu. • potrafi dokonać hierarchizacji celów, • jest świadomy swoich potrzeb i dążeń, • potrafi odróżnić cele realne od nierealnych. • rozpoznaje stopień trudności zadania, • analizuje swoje mocne i słabe strony, • dąży do realizacji zadania, dobierając odpowiednie do niego środki. • planuje własny rozwój opierając się na swoich mocnych stronach, • stara się planować swoją karierę szkolną, • dostrzega wpływ innych osób (rodziców, nauczycieli, rówieśników) na kształtowanie swojej osobowości. • potrafi rozpoznać symptomy, • nieprawidłowego rozwoju fizycznego, • zna objawy dojrzewania, zmieniające jego ciało (rysy twarzy, sylwetka, rozwój drugo i trzeciorzędowych cech płciowych), • rozumie proces dojrzewania płciowego, • próbuje panować nad zmiennością nastrojów, • stara się kształtować prawidłową samoocenę.
--	--	--

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat). 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruuje komunikat JA-TY, • wykorzystując go w codziennej komunikacji z innymi, • wykorzystuje wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do prawidłowego efektywnego budowania relacji z innymi ludźmi • w oparciu o szacunek, akceptację, zrozumienie i dążenie do porozumienia (asertywność, empatia, aktywne słuchanie). • dostrzega wpływ osób z najbliższego otoczenia (rodzice, nauczyciele, rówieśnicy) i potrafi go prawidłowo ocenić, • rozwija swoje zainteresowania i pasje, • potrafi je przenieść na szkolną przestrzeń, • poszukuje alternatywnych rozwiązań problemów i zadań, • szuka inspiracji dla swoich potrzeb duchowych poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych (teatry, muzea, filmy) oraz czytelnictwo. • inicjuje akcje charytatywne na terenie klasy i szkoły, • bierze w nich czynny udział, • potrafi współdziałać w grupie, • umie współpracować z osobą, której pomaga, • wie jak reagować w kontakcie z osobą niepełnosprawną – jest empatyczny i pomocny, • rozwija umiejętność planowania i realizacji zadań.
---	--	---

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność, wytrwałość. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaplanować swoje działania, • potrafi współpracować z innymi, • jest asertywny, • stara się rozwijać swoje zainteresowania i pasje, • potrafi wyznaczać sobie ważne dla siebie cele, • aktywnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, • poznaje miejsca tradycji i kultury narodowej w najbliższym środowisku. • stara wyznaczać sobie cele życiowe i edukacyjne, • dąży do ich realizacji, • rozwija swoje zainteresowania, wynikające z procesu edukacyjnego, • zna różne techniki uczenia się i zapamiętywania, • dociera do różnych źródeł informacji, • dąży do udziału w przeglądach, konkursach, olimpiadach przedmiotowych w przypadku. • stara się budować swój system wartości w oparciu o wartości ponadczasowe – dobro, piękno, tolerancja, • w kontaktach z innymi jest prawdomówny, • podczas realizacji powierzonych mu zadań wykazuje się odpowiedzialnością i rzetelnością, • prawidłowo ocenia swoje postępowanie, • potrafi ponieść konsekwencje w przypadku niedotrzymania umowy lub danego słowa.
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. • Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby przynależności do społeczności szkolnej i narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi współdziałać z innymi w czasie pracy i wypoczynku, • potrafi wymienić instytucje i stowarzyszenia działające w najbliższej okolicy, • inicjuje działania dążące do zacieśniania współpracy ze społecznością lokalną, • jest otwarty na pomysły i propozycje innych, • kontroluje i ocenia swoją pracę oraz zachowanie. • stara się wykorzystywać swoje mocne strony w kontaktach z innymi, • chce i potrafi prezentować się • na forum klasy i szkoły poprzez udział w akademiach, uroczystościach, • jest współodpowiedzialny za społeczność klasową i szkolną, • ma świadomość przynależności • do społeczności klasowej, szkolnej, lokalnej i narodowej, • potrafi zróżnicować znaczenie słów „patriotyzm” i „nacjonalizm”, • rozumie, jakie niebezpieczeństwa niosą za sobą zachowania nacjonalistyczne.
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje mocne strony, • dba o samorozwój, • potrafi być asertywny, • potrafi jasno wyrazić swoje oczekiwania, • bierze aktywny udział w życiu klasy, kierując się demokratycznymi zasadami,

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija świadomość odpowiedzialności za podjęte decyzje. • zna podstawowe słownictwo z zakresu kodeksu rodzinnego (nieletni, małoletni, adwokat, prokurator, sędzia, kodeks rodzinny, kodeks karny), • zna procedury postępowania w przypadku łamania prawa przez osoby nieletnie, • posiada wiedzę z podstawowych przepisów prawa dotyczących postępowania w sprawach nieletnich. • potrafi asertywnie odmawiać, • potrafi budować więzi z kolegą/koleżanką oparte na wzajemnym zaufaniu i przyjaźni, • zna zagrożenia płynące z wczesnego i nieodpowiedzialnego podjęcia współżycia seksualnego, • rozumie różnicę między związkiem ludzi opartym na fizyczności a związkiem duchowym. • stara się być empatyczny i wrażliwy na krzywdę innych, • zna zasady pierwszej pomocy, • potrafi zastosować w praktyce procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych.
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje mocne strony, • dba o samorozwój, • potrafi wyznaczać ważne dla siebie cele w oparciu o wyznawane wartości, • widzi potrzebę samokontroli własnych zachowań, • potrafi określić swoje miejsce w rodzinie, szkole, świecie.
--	---	--

KLASA VIII

OBSZAR	ZADANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY. UCZEŃ:
ZDROWIE – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje mocne i słabe strony, • rozwija swoją wyobraźnię poprzez aktywny udział w zajęciach rozwijających myślenie abstrakcyjne, • wykorzystuje kreatywne metody pracy w grupie, np. burza mózgów, łańcuch skojarzeń, • zna pojęcia „fantazja”, „wyobraźnia”, „marzycielstwo”. • planuje przebieg realizacji celów, • wyznacza kolejne etapy w dążeniu do osiągnięcia swoich zamierzeń, • potrafi korygować sposób realizacji w zależności od pojawiających się trudności, • zna pojęcie hierarchizacji celów, • potrafi określić termin ich realizacji, • odróżnia cele realne od nierealnych, • zna ograniczenia wynikające z niewłaściwej samooceny przy wyznaczaniu sobie celów.

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Rozwijani umiejętności oceny własnych możliwości. • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie słowa priorytet, • rozumie kryterium ważności i pilności, • wskazuje swoje priorytety w życiu, • umie podejmować decyzje mające na celu uszeregowanie zadań według kryteriów ważności i pilności. • jest świadomy swoich możliwości i ograniczeń, • podejmuje działania na miarę swoich możliwości, • planuje karierę szkolną w oparciu o swoje mocne strony, • podejmuje próby ograniczenia swoich słabych stron dokonuje samooceny. • aktywnie uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego, • podejmuje próby udziału w dodatkowych zajęciach sportowych, • rozumie pozytywny wpływ ruchu na zdrowie psychiczne człowieka, • rozumie powiedzenie „w zdrowym ciele zdrowy duch”.
RELACJE – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie "kompromis" i potrafi podać jego przykłady, • umie wypracować kompromis w sytuacjach codziennych, • stara się być empatyczny, • rozumie potrzeby innych, • potrafi artykułować swoje potrzeby

		<ul style="list-style-type: none"> • jest kreatywny i twórczy w rozwiązywaniu problemów, • poszukuje alternatywnych rozwiązań, • umie zastosować wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej (komunikat JA – TY, aktywne słuchanie).
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady obowiązujące w pracy grupowej, • dostrzega pozytywne aspekty działania zespołowego, • toleruje i docenia różnice zdań, • szanuje wiedzę i doświadczenie innych członków grupy, • jest aktywny pracując w zespole, • rozumie ważność pracy zespołowej. • rozumie znaczenie pojęcia rozwój psychiczny, fizyczny, intelektualny, • zna swoje mocne strony i dąży do ich rozwoju, • stara się być bardziej przydatny jako członek rodziny, podejmując się nowych zadań, • bierze aktywny udział w życiu rodziny, • potrafi swoje możliwości i zainteresowania przenieść na działanie w samorządzie uczniowskim i kołach zainteresowań na terenie szkoły, • potrafi pozytywnie zaprezentować się na forum klasy i szkoły.

<p>KULTURA – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości nt. zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie pojęć „tolerancja”, „nacjonalizm”, „ksenofobia”, „kosmopolityzm”, • jest wrażliwy na przejawy nietolerancji, • ma wiedzę na temat różnic kulturowych, • gdy jest ku temu okazja potrafi nawiązać kontakt z osobą innej narodowości, wykorzystując nabytą wiedzę nt. kultury i zwyczajów jej narodu, • jest świadomy swojej tożsamości narodowej, • szanuje tradycję i kulturę swojego narodu przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności innych narodów. • potrafi sformułować definicję humanitaryzmu, • wie, w jakich aktach prawnych jest umocowana zasada humanitaryzmu, • jest świadomy jej znaczenia we współczesnym świecie, • stara się w relacjach międzyludzkich unikać przemocy fizycznej i psychicznej, wykazuje empatię i zrozumienie dla innych, jest tolerancyjny, • zna ideę akcji humanitarnych podejmowanych przez różne stowarzyszenia. • podejmuje działania na rzecz współpracy ze społecznością lokalną, • zna strukturę i działanie instytucji oraz organizacji w najbliższej okolicy, • konsekwentnie i odpowiedzialnie realizuje podjęte przez siebie zobowiązania.
---	---	---

<p>BEZPIECZEŃSTWO – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy nt. prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi asertywnie odmawiać, • rozwija swoje zainteresowania i pasje, • potrafi kreatywnie i pozytywnie spędzać czas wolny, • zna negatywne skutki wszelkiego rodzaju uzależnień (zdrowotne, moralne, psychiczne, społeczne, prawne), • zna podstawowe przepisy prawne mówiące o karaniu za posiadanie lub rozprowadzanie substancji zakazanych. • podejmuje próby rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy • zna zasady mediacji rówieśniczej i negocjacji, • potrafi zastosować je w praktyce. • podejmuje decyzje nie pod wpływem emocji, tylko na podstawie rzetelnej wiedzy, • dokonuje weryfikacji pozyskiwanych informacji, • dostrzega manipulacje w życiu codziennym i nie ulega jej wpływom, • wie, gdzie i w jaki sposób szukać sprawdzonej wiedzy, • korzysta ze zweryfikowanych źródeł wiedzy.
	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalenie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje się zadań na miarę swoich możliwości, • odpowiedzialnie i rzetelnie dąży do ich realizacji, • potrafi ocenić pozytywne i negatywne konsekwencje podejmowanych działań dla siebie i innych,

		<ul style="list-style-type: none"> • wie jak radzić sobie z sukcesem lub porażką, • w razie niepowodzenia potrafi znaleźć alternatywne rozwiązanie problemu, • jest pozytywnie nastawiony do podejmowania nowych działań.
--	--	--

Szczegółowe zadania i harmonogram realizacji założeń wychowawczo – profilaktycznych znajduje się w programach poszczególnych klas.

Strategia ewaluacyjna

- Ocenie ewaluacyjnej podlegać będzie skuteczność podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych w wybranym na dany rok szkolny obszarze.
- Ewaluację przeprowadzać będzie zespół nauczycieli i specjalistów szkolnych w maju i czerwcu wybranego roku.
- Raport z ewaluacji przedstawiony zostanie Dyrekcji Szkoły i nauczycielom podczas plenarnej Rady Pedagogicznej kończącej dany rok szkolny.

Procedury i strategie reagowania w trudnych sytuacjach

- Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.
- Procedura udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
- Strategia postępowania wychowawcy lub nauczyciela wobec ucznia sprawiającego problemy wychowawcze, dydaktyczne, eksperymentującego ze środkami psychoaktywnymi.
- Strategia postępowania wychowawcy lub nauczyciela wobec ucznia prawdopodobnie dotkniętego przemocą domową.

Załączniki:

- Plany pracy wychowawczo – profilaktycznej klas.
- Roczny harmonogram imprez i uroczystości szkolnych.
- Roczny harmonogram konkursów wewnątrzszkolnych.
- Roczny plan pracy samorządu uczniowskiego.
- Propozycje programów profilaktycznych dla uczniów, pogadanek dla rodziców i rad szkoleniowych dla nauczycieli.